

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אג"מ
מספר: 220.70.59	תת-פרק: מתנדבים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: הפעלת כלי שייט בים המלח, ע"י מתנדבי חילוץ במשא"ז			תאריך פרסום: 03/10/2021
			תאריך תחילה: 03/10/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

1. כללי

- א. יחידת מתנדבי משא"ז חילוץ עין גדי (להלן: יח"צ עין גדי) נמנית על מערך יחידות משא"ז החילוץ הארצי מחלקת מתנדבים, בחטיבת השיטור, פועלת בנוסף למתווה היבשתי גם במתווה של איתור וחילוץ בים המלח.
- ב. **המצב המבצעי** – בגזרת ים המלח פועלות 2 יחידות חילוץ: מצפון יח"צ מגילות (כפופה למחוז ש"י) ומדרום יח"צ עין גדי (כפופה למחוז דרום). כחלק מפעילות החילוץ במתווה הימי נדרשת יח"צ עין גדי לחלץ אנשים שנסחפו בים המלח גם בגזרה הצפונית וגם בדרומית.
- ג. **רעיון מרכזי** – נוהל זה עוסק בהפעלת כלי שייט של הרשות המקומית מ.א. תמר באמצעות מתנדבים מיח"צ עין גדי בעלי הסמכה להפעלת כלי שיט במקרים בהם הוזנקו לפעילות איתור וחילוץ בים המלח.
- ד. **עקרונות מנחים** –
- 1) הפעלת מתנדב מהיחידה שאושר לפעילות, לאירוע חילוץ ימי תתבצע רק ע"י מפקד היח"צ או גורם מוסמך מטעמו.
  - 2) הפעלת המתנדבים תתבצע על פי עקרונות ההפעלה המפורטים בנוהל אב יחידות החילוץ במ"י 220.70.24.
- ה. **אחריות מקצועית לנוהל** – קצין חילוץ ארצי במחלקת מתנדבים.

2. מטרת הנוהל

הסדרת פעילות החילוץ של יח"צ עין גדי בים המלח באמצעות הפעלת כלי שייט.

3. בסיס חוקי:

הבסיס החוקי להפעלת מתנדבי יח"צ עין גדי מבוסס על פריט 2 לתוספת הראשונה לתקנות המשטרה (המשמר האזרחי) התשנ"ז-1996, שענייננו: "סיוע בחיפוש נעדרים וחילוץם".

4. הגדרות:

- א. גבולות גזרת הפעילות - בהתאם לגבולות גזרה בין מחוז ש"י למחוז דרום וברכיכה 5 המתוחמת באזור המלונות.
- ב. הצלה (RESCUE) - פעולת חילוץ אנשים בים ממצב "מצוקה".
- ג. כלי שיט - כל כלי מנועי או אחר תקין שאושר לשימוש ע"י מנהל הספנות וראוי לביצוע משימת חילוץ מתוך ים המלח.
- ד. מצוקה - מצב בו נשקפת לאנשים הנמצאים בים סכנה ממשית לחייהם או לשלומם.
- ה. משיט - מתנדב משא"ז שהוכשר והוסמך להשטת כלי שיט באחד ממוסדות ההכשרה שאושרו ע"י מנהל הספנות ומחזיק ברישיון משיט בתוקף לכלי השיט אותו הוא מפעיל.
- ו. עזרה - סיוע לאנשים הנמצאים ב"צרה".
- ז. נעדרים בים - אנשים שהיו בים בכלי שיט או בצורה אחרת, שלא הגיעו למחוז חפצם בזמן סביר והסיבה לכך אינה ידועה, כולל שחיינים שיצאו מהחוף ולא חזרו אליו.
- ח. צרה - להבדיל "ממצוקה" - מצב בו אנשים נמצאים בים ולא נשקפת להם סכנת חיים מידית אולם מתקשים מסיבה כלשהי לצאת מטווח הים ללא קבלת סיוע.

5. השיטה לביצוע

א. **שיטה כללי** - הוצאת מתנדב לפעילות מבצעית בים המלח בכלי שיט של הרשות המקומית בפעילות שגרה/חירום תתבצע בחלוקה לשלבי בניין כח והפעלה מבצעית, ע"פ השלבים האלה:

ב. **שלבים** -

- שלב א' - עמידה בתנאי סף וקריטריונים כתנאי להפעלה.
- שלב ב' - הכשרה ואימון.
- שלב ג' - הפעלה מבצעית - החל מזימון המתנדב ועד לביצוע הפעילות המבצעית.
- שלב ד' - סיום פעילות - דיווחים, החזרת ציוד, רישום (יומן 6001 ויומן ממחושב).

6. פרוט השיטה

א. תנאי סף:

- 1) הצוות המפעיל את כלי השיט יורכב ממתנדבי יח"צ עין גדי.
- 2) כל מתנדב יעמוד בקריטריונים לעניין גיוס מתנדב ביח"צ כמפורט בנוהל "יחידות חילוץ במשא"ז שמספרו 220.70.24.
- 3) בצוות יהיה משיט שהוסמך ע"י משרד התחבורה להשיט כלי שיט וברשותו רישיון משיט בתוקף, בהתאם לכושר השיט של הסירה.
- 4) כל צוות ימנה לפחות: משיט ומחלץ.
- 5) בסמכות מפקד אירוע החיפוש מהיח"צ להוסיף לצוות בעלי תפקיד נוספים הנדרשים למשימה הספציפית.

ב. הכשרה ואימון:

- (1) הכשרת מתנדב חילוץ על פי הקבוע בנוהל "יחידות החילוץ במשא"ז" מספר 220.70.24 .
- (2) ביח"ץ עין גדי יוגדר אחראי כלי השיט, שירכז את האימונים/פעילות מבצעית.
- (3) היחידה תערוך שני אימונים בשנה להפעלת כלי השיט.
- (4) האימון יכלול תכנים של: שיטות סריקה, הפלגת חושך, אדם בים, תקלת מנוע וכן כל תרחיש אחר על פי שיקול דעתו של מ' היח"ץ.
- (5) קה"ד חילוץ ארצי יפעל להכשרה עיונית/מעשית נוספת אחת לשנה בתיאום עם מ' היח"ץ.

ג. כלי השיט:

כלי השיט המיועד להפעלה הוא בבעלות ובהחזקת הרשות המקומית, מ.א. תמר. באחריותה התחזוקה ותפעול כלי השיט לרבות הוצאת כלל האישורים הנדרשים לרבות תעודת ביטוח תקפה לכלי השיט.

ד. הפעלה מבצעית:

- (1) הקריאה להפעלה תבוצע ע"י תחנה טריטוריאלית בה האירוע או דרך מרכז השליטה. במקרה שגורם חוץ משטרת/אזרחים יזעיקו את היחידה ישירות, תינתן לכך הודעה מידית ע"י מפקד היחידה לרכז המתנדבים של תחנת משטרת ערד.
- (2) הפעילות המבצעית תנוהל ע"י פיקוד טריטוריאלי של התחנה המזעיקה בשת"פ יחידת החילוץ לעניין החילוץ מהים.
- (3) מתנדבי היחידה יגיעו לשטח הכינוס שיקבע ע"י מפקד היח"ץ או מי מטעמו, יקבלו ממנו תדרוך פרטני לגבי מהות המשימה והחילוץ בים ויערכו לביצועה.
- (4) היערכות - קבלת פרטים ותחקור המודיע ע"י המתנדבים.
  - (א) פרטי המודיע וסוג הקשר עמו.
  - (ב) מקום המקרה ונקודות ציון.
  - (ג) תיאור האירוע והמצב העדכני.
  - (ד) תיאור כלי הציפה או העדרו, מס' אנשים ופרטים לגבי האנשים.
  - (ה) אפשרות הבחנה מהחוף על המתרחש.
  - (ו) על החוף יישאר חפ"ק הפועל מול הסירה שיצאה לחיפוש ומקשר בינה לבין גורמי השת"פ הנוספים ככל שיהיו.
- (5) תכנון - לאחר איסוף מירב המידע יקבע אזור חיפוש, שיטת החיפוש, בהתחשב בגורמים כדלקמן ובשיקול דעת מפקד אירוע החיפוש וההצלה:

- (א) המקום האחרון של הנעדרים/הנקודה המשוערת שבה ניתן להתחיל בחיפוש.
- (ב) אמצעי הציפה שברשות הנעדרים.
- (ג) הזמן שעבר מאז נראו לאחרונה וסיכויי ההישרדות שלהם.
- (ד) עוצמת הרוח, הזרם ומצב הים.
- (ה) תנאי הראות.
- (6) הכנות מיוחדות ליציאה לים:
- (א) ציוד עזרה ראשונה נגיש.
- (ב) שמיכות מילוט מוכנות, במידת האפשר.
- (ג) מלאי מים גדול ובכל מקרה בכמות מספקת לאופי האירוע.
- (ד) נקודות ירידה לים: בכל מקום באיזור בריכה 5 או החלטה אחרת של מ' אירוע החיפוש וההצלה מיחידת החילוץ, אך בכפוף לשמירת בטיחות המתרחצים והאזרחים על החוף.
- (7) אופן החילוץ:
- (א) הבחין אחד מאנשי הצוות בניצול הנמצא במים יצעק "אדם בים" בציון הצד בכיוון יחסי, תוך הנפת היד לכיוון ה"אדם בים" או באמצעות פנס בלילה.
- (ב) המשיט יסובב את ההגה לכיוון המצאות של האדם ובו זמנית יוריד את מהירות הספינה.
- (ג) מחלץ יזרוק ל"אדם בים" גלגל הצלה או לחילופין ימשה את האדם לסירה באופן בטוח.
- (ד) אופן הגישה ל"אדם בים" בהתאם לחוקי הספנות וכללי הימאות הטובה.
- (ה) בעת הרמת ה"אדם בים" יחגרו המחלצים חגורות הצלה.
- (ו) טיפול ראשוני בנפגעים, פינוי נפגעים לחוף, לפי חומרת העניין. הפינוי לנקודת האיסוף שנקבעה לכך במקום המתאים ביותר למפגש בין כלי השייט למד"א במידת הצורך.
- (8) דיווח שוטף ליחידה על התקדמות פעולות ההצלה, מספר הניצולים, מספר הנעדרים, ומספר הנספים.
- (9) פעילות המתבצעת ביום יכולה להמשך לתוך הלילה. על מפקד אירוע החיפוש וההצלה מיחידת החילוץ להיערך לתרחיש זה בהתאם לעניין תאורה (רקטות תאורה, תאורה עצמית). בהתקרבות למקום האירוע יש להשתמש בתאורה ותצפית נאותה ע"מ למנוע פגיעה באנשים שנסחפו בים.
- (10) תיאום עם צה"ל, מפעלי ים המלח ויחידה אחרת
- (א) בכל פעילות בים המלח יתבצע תיאום מול צה"ל ועדכון באירוע, באחריות המחוז הנוגע/מב"ס המתנדבים.
- (ב) פעילות מול צה"ל בהתאם לנספח יא' פעילות היח"צ בשטחי בט"פ שבאחריות צה"ל בנוהל יחידות חילוץ במשא"ז 220.70.24.

- (ג) בכל פעילות בים המלח יש לעדכן את מפעלי ים המלח ע"י המצודה, באחריות רכז מתנדבים תחנת ערד.
- (ד) ייתכנו חילוצים בצד הצפוני של ים המלח, שם גזרת הפעילות היא של מחוז ש"י. הפעלת היחידה לאירוע כסיוע למחוז ש"י תבצע בתיאום של משל"ט ועדכון מפקדים הנוגעים לכך.
- (ה) באחריות מב"ס מתנדבי יח"ץ עין גדי להפעיל את היחידה לטובת מחוז ש"י ויוודא את החבירה ביניהם.

11) סייגים:

- (א) לא יופעל מתנדב משא"ז במסגרת החילוץ שאינו מופיע כמתנדב פעיל במערכת המחשוב המשטרתית.
- (ב) אין להפעיל מתנדבים שלא זומנו, נרשמו ותודרכו (בשל אופיין המיוחד של היח' והקפצתן מהבית יתכן מצב שיתודרכו בשטח).
- (ג) הורדת הסירה לחוף וכניסה למים בצורה מושכלת ובטוחה תוך שמירה על בטיחות המתרחצים.

ה. סיום פעילות

- (1) דיווח על סיום האירוע מ' היחידה הטריטוריאלית.
- (2) רישום ודיווח מתנדב יתבצע כמותווה בנוהל הוצאת מתנדב לפעילות במשא"ז 220.70.12.
- (3) החזרת הציוד ורישום ביומן 6001.
- (4) ביצוע טיפול לאחר אירוע לכלי השיט בטרם האפסון ע"י מתנדבי היחידה.
- (5) כלי השייט יאוחסן במקום ראוי ונגיש במחסן שהוקצה ע"י מועצה אזורית תמר.
- (6) סגירת משמרת ביומן תיעשה רק לאחר החזרת הציוד בפועל, כולל תאריך ההחזרה.

7. שליטה

- א. מבנה צוות החילוץ - לכל הפחות משיט, מחלץ וחפ"ק בחוף.
- ב. קשר - גלי העבודה של יחידות החילוץ יתבצעו "פוניט טו פוניט" גלים קצרים כאשר בחוף ימוקם חפ"ק קדמי שירכז את כלל הדיווחים שיועברו בקשר המשטרה לגורמים הרלוונטיים.

8. מנהלה:

א. הובלת כלי השייט:

- (1) גרירת הנגרר תבצע בהתאם לתקנות התעבורה ובהתאם לתנאי הדרך.
- (2) יש להשתמש רק בעגלות שאושרו לייעודם על ידי רשות הרישוי, עברו ביקורת תקופתית ואושרו לתנועה בכביש.
- (3) העגלה תתחבר לרכב הגורר בחיבור תיקני תקין ומאושר.
- (4) בדיקת תקינות הנגררת לפני ביצוע הגרירה.
- (5) באחריות המועצה ביצוע מבחן רישוי פעם בשנה לעגלה.

ב. הורדה לים :

(1) הורדת כלי השייט לים מצריכה מיומנות שליטה על הרכב בנסיעה לאחור, ולכן הנהג חייב בניסיון קודם.

(2) הנסיעה לאחור תבוצע כאשר אחד המפעילים ישמש כמכוון.

(3) יש להשאיר את החלונות של הרכב פתוחים לצורך תקשורת בין הנהג והמכוון.

ג. תחזוקת כלי השייט :

(1) כלי השייט ("קליאופטרה") מוקצה ע"י הרשות המקומית בגזרת ים המלח (מועצה אזורית תמר).

(2) האחריות לביטוח ותחזוקה תתבצע ע"י הרשות הנוגעת בהתאם להנחיות מנהל הספנות ועמידה בכושר שייט כנדרש.

(3) לכלי השייט המופעל נדרש רישיון משיט בדרגה 12.

ד. ציוד :

שם הפריט	כמות ביחידה
אפוד ציפה למחלץ	3
אפוד ציפה למחולץ	1
מחשב GPS ימי	1
חבל אורך 70 מ'	1
משקפת	1
נצנץ סימון	2
טבעת אלמניום ננעלת	אישי
פרוסיק (חבל אבטחה)	אישי
סכין ימאים	1
פנס סריקה	1
ערכת עזרה ראשונה לחובש	1
מכשיר קשר	1
ציוד תיקני/מובנה של כלי השייט	בהתאם לכושר השייט

9. **רמה מבצעית מחוייבת לנוהל:**

א. ק' אג"ם תחנת ערד.

ב. רכז מתנדבים תחנת ערד.

ג. מפקד יח"צ עין גדי

ד. ק' חילוץ ארצי

10. **בקרה**

- א. הפעלת כלי השייט תיבדק במסגרת הביקורות השגרתיות של מחלקת מתנדבים, מחוז, מרחב, תחנה ע"י הגורמים המקצועיים והפיקודיים, הנערכות ליחידת חילוץ עין גדי.
- ב. נושאים לבקרה
- (1) תכנון- הזנת זימון, הפעלה מבצעית וסיום.
  - (2) אימונים שגרתיים.
  - (3) הפעלת מתנדבים שאושרו לפעילות וביניהם בעלי רישיון משיט בתוקף.